

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

INFEKINIŲ LIGŲ GRUPĖ

AIDS, PNEUMOCISTINĖ PNEUMONIJA, FEBRILI AGRANULIOCITOZĖ IR E.COLI SEPSIS: KLINIKINIS ATVEJIS IR LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Eglė NOREIKAITĖ (IV kursas).

Darbo vadovas. Lekt. Mindaugas PAULAUSKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika, VUL SK Infekcinių ligų centras.

Ivadas. Pneumocistinė pneumonija, sukelta oportunistinio grybinio patogeno *Pneumocystis jirovecii*, yra gyvybei pavojinga plaučių infekcija, pasireiškianti ŽIV infekuotiems pacientams su mažu CD4+ ląstelių kiekiu (<200 ląst./ μ l). ŽIV-teigiamų pacientų mirštamumas nuo PCP siekia 7-20%. Į žmogaus organizmą patogenas patenka įkvėpiant, tada dauginasi plaučių audinyje bei alveolių spindyje. Dažniausi PCP klinikiniai simptomai: dusulys, sausas kosulys, subfebrilus karščiavimas, būdingi pakitimai rentgeno bei KT tyrimuose. Pagrindinis vaistas, skirtas PCP gydymui-trimetoprimo ir sulfametoksazolo derinys. TMP/SMX efektyviai gydo PCP, tačiau gali sukelti neutropeniją ir agranulocitozę, ypač pavojingą imunosupresuotiems pacientams.

Atvejo aprašymas. Penkiasdešimties metų moteris skundėsi bendru silpnumu, dusuliu (apie 1 sav.), karščiavimu iki 38,5 °C (apie pusę metų), rankų ir kojų pirštų tirpimu, balso užkimimu, todėl 2022-09 kreipėsi į ligoninę. Pacientė pastaruoju metu užsienyje nesilankė, kontaktą su sergančiais infekcinėmis ligomis neigė, serga Krono liga, 2022-08 patvirtinta ŽIV infekcija. Laboratoriniuose tyrimuose: hipoksemija, hipokapnija, CRB-183,2 mg/l, prokalcitoninas-0,39 μ g/l; Na-126 mmol/l, D-dimerai-2640 μ g/L. Krūtinės ląstos rentgenografijoje matomi plaučiuose infiltraciniai pakitimai abipus. KT angiografijoje: trombai skiltinėse-segmentinėse plaučių arterijose. Plaučiuose infiltracijos, matinio stiklo židiniai abiejuose plaučiuose, ryškesni pakitimai deš. apatinėje skiltyje. Įtariant bakterinę infekciją, empiriškai paskirtas amoksicilinas su klavulano rūgštimi, dėl PATE-fraksiparinas, Krono ligai-azatioprinas, mesalazinas. Mikroskopiškai tiriant BAL skystį *Pneumocystis jirovecii* nerasta, PGR metodu aptikta *P. jirovecii* DNR, paskirtas gydymas TMP/SMX. Gydymo metu progresavo agranulocitozė, pancitopenija (16-tą dieną: WBC-0,90x10⁹/L, NEU-0,57x10⁹/L, LYM-0,31x10⁹/L, RBC-2,51x10¹²/L, HGB-79 g/l, PLT-46x10⁹/L). Pacientei skirtos eritrocitų ir trombocitų masės transfuzijos, filgrastimas. Pacientės būklė dėl pneumocistozės dinamikoje gerėjo (viso 18 dienų antibiotikoterapijos kurso metu nekarščiavo, išnyko deguonies poreikis, stebėta teigiama rentgenologinė dinamika).

19-tą gydymo dieną pacientė naujai sukarščiavo iki 38,9 °C. Esant neutropenijai (WBC-0,32x10⁹/L, NEU-0,06x10⁹/L) ir febriliam karščiavimui, pradėta plataus spektro antibiotikoterapija piperacilinu/tazobaktamu. Nuspręsta laikinai nutraukti visus vaistus, kurie gali sukelti mielosupresiją (azatiopriną, TMP/SMX) ir papildomai paskirti amikaciną. Mikrobiologinio pasėlio atsakymuose: kraujyje E. coli augimas, jautrus tazocinui bei amikacinui, šlapimo pasėlyje-Enterococcus faecium, jautrus linezolidui. Esant imunosupresijai ir išlikus karščiavimui piperacilino/tazobaktamo ir amikacino gydymo fone, farmakologo rekomenduota pridėti linezolidą, amikaciną keisti į ciprofloksaciną.

36-tą hospitalizacijos dieną, pagerėjus pacientės būklei (nebekarščiuoja 3 paras, nedūsta), ji išrašyta tolimesniam ambulatoriniam gydymuisi. Rekomenduota tęsti paskirtą gydymą, susilaikyti nuo azatioprino vartojimo dėl didelio mielosupresijos pavojaus, sekti neutrofilų kiekį kraujyje.

Išvados. Pneumocistinė pneumonija išlieka viena dažniausių ir pavojingiausių AIDS komplikacijų. Trimetoprino ir sulfametoksazolo derinys yra pirmo pasirinkimo vaistas PCP atveju, tačiau reikėtų atsižvelgti į jo šalutinį mielosupresinį poveikį, ypač derinyje su kitais imunosupresiniais vaistais, pavyzdžiui, azatioprinu.

Raktažodžiai. AIDS; pneumocistinė pneumonija; agranulocitozė; E.coli sepsis; TMP/SMX.